

УТВЪРДИЛ,
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА УС НА ДФ"ЗЕМЕДЕЛИЕ"
МИНИСТЪР НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ: (П)
(Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ)

(Дата на утвърждаване: 25.09.2025 г.)

У К А З А Н И Я

за помощ *de minimis*, съгласно Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118, на земеделски стопани, регистрирани по Наредба № 3 от 1999 г., отглеждащи крави и/или биволи, овце-майки и/или кози-майки и/или пчелни семейства

1. Правно основание

1.1. Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118, относно прилагане на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на ЕС към помощта *de minimis* в селскостопанския сектор, публикуван в официален вестник на ЕС, L 352 ;

1.2. Чл. 12, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 1, б. "а" от Закона за подпомагане на земеделските производители;

1.3. Решение на Управителния съвет (УС) на ДФ"Земеделие" с Протокол № 244 от 31.07.2025 г.

2. Обхват, условия и размер на подпомагане

2.1. Направления за подпомагане:

- едри преживни животни;
- дребни преживни животни;
- пчелни семейства;

2.2. Бюджет на помощта: 36 000 000 лв. *(изменение с Решение на УС, Протокол № 246 от 16.09.2025 г.)*

2.2.1. Общият размер на предоставените на едно лице помощи *de minimis* не може да надхвърля левовата равностойност на **50 000 евро (97 791,50 лв.)** за период от три години. Максималният размер на помощта *de minimis* за едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/придобиване/разделяне (когато преобразуването е извършено след 01.01.2014 г.), не може да надхвърля левовата равностойност на 50 000 евро (97 791,50 лв.) за период от три години. Срокът от 3 години се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години преди датата на предоставянето ѝ (съгласно §4 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/3118) за изменение на Регламент (ЕС) № 1408/2013. Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия правен режим, независимо от датата на плащане на помощта (съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118). **В конкретния случай, помощта *de minimis* се смята за отпусната от датата на протокола за оторизация на плащанията.**

2.2.2. Помощта се предоставя като финансово подпомагане на земеделските стопани за преодоляване на негативния ефект от възникналия климатичен феномен засушаване през настоящата година.

2.2.3. Размер на помощта за едно животно/пчелно семейство:

- до 80 лв. за млечни крави включени в развъдни програми (МлК-РП);
- до 80 лв. за месодайни крави включени в развъдни програми (МеК –РП);
- до 80 лв. на крави от застрашени от изчезване породи (К-ЗП);
- до 80 лв. за биволи;
- до 60 лв. за млечни крави (МлК)
- до 60 лв. за говеда в планински райони (Г-пл);
- до 60 лв. за месодайни крави (МеК);
- до 16 лв. за овце-майки и/или кози-майки включени в развъдни програми (ДПЖ-РП);
- до 16 лв. за овце-майки и/или кози-майки от застрашени от изчезване породи (ДПЖ-ЗП);
- до 12 лв. за овце-майки и/или кози-майки в планински райони (ДПЖ-пл);
- до 12 лв. за овце-майки и/или кози-майки по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3);
- до 8 лв. за пчелно семейство.

При формиране на недостиг на финансов ресурс, се налага коефициент на редукция на ставките, с който се произчислява помощта на всеки заявител.

3. Ползватели:

3.1. Помощта се предоставя на земеделски стопани, извършващи дейност в първичното производство на селскостопанска продукция – физически лица, еднолични търговци, юридически лица и кооперации, **регистрирани до 09.06.2025 г.** като земеделски стопани съгласно Наредба № 3 от 1999 г., които отглеждат крави и/или биволи, овце-майки и/или кози-майки, пчелни семейства, при следните условия:

3.1.1. На подпомагане подлежат земеделски стопани, с подадено заявление по реда на **Наредба № 4 от 30.03.2023 г. за кампания 2025 с избрани интервенции** за подпомагане на животни, по която и да е от интервенциите за обвързано подпомагане за животни и/или по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3), и с **установени** животни по схемите за обвързано подпомагане за животни и/или по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3) за Кампания 2024;

3.1.2. Земеделските стопани по т. 3.1.1., се подпомагат за установения брой животни, след извършените административни и/или проверки на място, преди налагане на административни санкции и преди проверките, съгласно чл. 22 от **НАРЕДБА 3 от 10.03.2023 г.** по интервенциите за обвързано подпомагане за животни и/или по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3) за Кампания 2024, както следва:

- Интервенция за млечни крави включени в развъдни програми (МлК-РП);
- Интервенция за месодайни крави включени в развъдни програми (МеК –РП);
- Интервенция за крави от застрашени от изчезване породи (К-ЗП);
- Интервенция за биволи;
- Интервенция за млечни крави (МлК)
- Интервенция за говеда в планински райони (Г-пл);
- Интервенция за месодайни крави (МеК);
- Интервенция за овце-майки и/или кози-майки включени в развъдни програми (ДПЖ-РП);
- Интервенция за овце-майки и/или кози-майки от застрашени от изчезване породи (ДПЖ-ЗП);
- Интервенция за овце-майки и/или кози-майки в планински райони (ДПЖ-пл);

- Интервенция за овце–майки и/или кози-майки по Преходна национална помощ за овце-майки и/или кози-майки, обвързана с производството (ПНДЖ 3).

3.1.3. Данните за броя на допустимите за подпомагане животни в стопанството на кандидата се определят въз основа на данните в ИСАК. Заявените животни на кандидата следва да отговарят на критериите за допустимост за участие по съответната интервенция, регламентирани в Наредба № 3 от 2023 г. за условията и реда за прилагане на интервенциите под формата на директни плащания, включени в Стратегическия план, за проверките, намаления на плащанията и реда за налагане на административни санкции, при спазване условието по т. 3.1.1. и 3.1.2. на настоящите указания.

3.2. На подпомагане подлежат земеделски стопани, регистрирани по реда на Наредба № 3 от 1999 г., отглеждащи **пчелни семейства**;

Допустимият за подпомагане брой пчелни семейства се определя на база предоставена справка от Изпълнителния директор на БАБХ, съдържаща броя на наличните **пчелни семейства** след приключилия пролетен профилактичен преглед, отглеждани в животновъден обект по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, както и собственик на пчелните семейства, идентифициран с единен граждански номер/единен идентификационен код.

3.3. Общи изисквания:

3.3.1. Едноличните търговци и юридическите лица е необходимо да бъдат регистрирани по реда на Закона за търговския регистър.

3.3.2. По настоящата схема за държавна помощ се подпомагат кандидати, които:

- имат регистрация по Наредба № 3/1999 като земеделски стопанин **до 09.06.2025 г.** (при кандидатстване по т. 3.1, 3.2.);
- нямат изискуеми задължения към ДФ „Земеделие“ (ДФЗ). В случай на налични изискуеми и ликвидни задължения към Фонда, същите се прихващат от помощта. Задължения, за които е настъпила и/или е прогласена погасителна давност за принудително събиране, също подлежат на прихващане от предоставената помощ;
- не са в открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност;
- не са в производство по ликвидация.

3.4. Специфични изисквания:

3.4.1. Понятието „**едно и също предприятие**“ по т. 2.2.1. на настоящите указания означава всички предприятия, които поддържат помежду си поне един вид от следните взаимоотношения, съгласно чл. 2 на Регламент (ЕС) № 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118:

- а)** дадено предприятие притежава мнозинството от гласовете на акционерите или съдружниците в друго предприятие;
- б)** дадено предприятие има право да назначава или отстранява мнозинството от членовете на административния, управителния или надзорния орган на друго предприятие;
- в)** дадено предприятие има право да упражнява доминиращо влияние спрямо друго предприятие по силата на договор, сключен с това предприятие, или на разпоредба в неговия устав или учредителен акт;
- г)** дадено предприятие, което е акционер или съдружник в друго предприятие, контролира самостоятелно, по силата на споразумение с останалите акционери или съдружници в това предприятие, мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в това предприятие;
- д)** предприятия, поддържащи едно от взаимоотношенията, посочени в букви а) – г), посредством едно или няколко други предприятия, също се разглеждат като едно и също предприятие.

3.4.2. При наличие на преобразуване, съгласно чл. 3, параграфи 9 и 10 от Регламент (ЕС) 1408/2013, изменен с Регламент (ЕС) № 2024/3118:

а) В случай на сливания или придобивания всички предходни помощи *de minimis*, предоставяни на някое от сливащите се предприятия, се вземат под внимание при определяне на това дали дадена нова помощ *de minimis*, отпусната на новото предприятие или на придобиващото предприятие, не води до превишаване на тавана или националния лимит. Помощта *de minimis*, предоставена законно преди сливането или придобиването, остава правомерна.

б) Ако дадено предприятие се разделя на две или повече отделни предприятия, помощта *de minimis*, отпусната преди разделянето, се предоставя на предприятието, което се е възползвало от нея, като по принцип това е предприятието, поемащо дейностите, за които е била използвана помощта *de minimis*. Ако такова предоставяне не е възможно, минималната помощ се разпределя пропорционално на базата на счетоводната стойност на собствения капитал на новите предприятия към действителната дата на разделянето.

3.5. При настъпила смърт на земеделския стопанин, неговите наследници имат право на помощта при следните условия:

а) наследниците упълномощават с нотариално заверено изрично пълномощно един от тях да подаде заявление за подпомагане, към което се прилага удостоверение за наследници;

б) упълномощеният наследник по б. „а“ е необходимо да е регистриран по Наредба 3/1999 (при кандидатстване по т. 3.1, 3.2 от настоящите указания);

в) починалият земеделски стопанин (титуляр) е необходимо да отговаря на изискванията за подпомагане по съответното направление за 2024 г. и 2025 г. В случай че е починал през 2024 г., конкретните условия за допустимост за 2025 г. се изискват от наследника, който подава заявлението.

г) получената помощ по настоящата схема за подпомагане се натрупва с получената помощ *de minimis* по Регламент 1408/2013 г., изменен с Регламент № 2024/3118 от титуляра за периода 2022 – 2025 г. за период от три години. При определяне на размера на държавната помощ се взема предвид и получената помощ *de minimis* по Регламент 1408/2013 г., изменен с Регламент № 2024/3118 от титуляра за за период от три години - 2022 – 2025 г., в рамките на максималния размер на помощта *de minimis* за едно и също предприятие, който е левовата равностойност на 50 000 евро (97 791,50 лв.). Срокът от 3 години се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години преди датата на предоставянето ѝ (съгласно §4 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/3118 за изменение на Регламент 1408/2013 г.). Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия правен режим, независимо от датата на плащане на помощта (съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент 1408/2013 г., изменен с Регламент (ЕС) 2024/3118).

3.6. Помощта *de minimis* по настоящата схема за подпомагане се счита за отпусната от датата на протокола за оторизация на плащанията.

3.7. Изискванията по т.3.5. са относими и в случаите на прехвърляне на стопанството.

4. Ред за кандидатстване

4.1. Лицата по т. 3 от Раздел I на настоящите указания подават заявление за подпомагане в Областните дирекции на ДФ „Земеделие“, отдел „Прилагане на схеми и мерки за подпомагане“ (ОПСМП) по постоянен адрес на физическото лице (при кандидатстване на ФЛ) и по седалището на едноличния търговец или юридическото лице (при кандидатстване на ЕТ и ЮЛ). Кандидатства се лично или чрез упълномощено лице, след представяне на нотариално заверено пълномощно по образец, изготвен от ДФЗ.

В областите с усложнена епизоотична обстановка по отношение на болестта шарка по овцете и козите ОД на ДФ „Земеделие“ изготвят предварителен график за подаване на заявленията за подпомагане и уведомяват кандидатите с цел избягване на струпвания на животновъди.

4.2. Служителите от ОПСМП оказват помощ на кандидатите при подаване на заявленията за подпомагане. Заявлението за подпомагане се разпечатва от Интегрираната система за администриране и контрол (ИСАК) в два екземпляра и се подписва от кандидата/упълномощеното лице. Всяко заявление получава номер, който се генерира автоматично. Датата на разпечатване и подписване на заявлението се счита за дата на подаване на заявлението за подпомагане в ДФЗ.

4.3. Един екземпляр от заявлението се предоставя на кандидата или на упълномощеното от него лице. Вторият екземпляр се съхранява в ОПСМП при ОД на ДФЗ.

4.4. Служител на ОПСМП проверява предоставените документи за окомплектованост и легитимност. Когато при проверката се констатира непълноти или несъответствия, служител на ОПСМП уведомява кандидата на посочения от него в заявлението телефон, като за уведомяването се съставя протокол, с който се доказва съобщаването по чл. 18 а от АПК. Кандидатът следва в рамките на крайния срок по т. 7.2. от настоящите указания да се яви в ОПСМП и да отстрани откритите непълноти или несъответствия. В случай че кандидатът за подпомагане не се яви в указания срок в ОПСМП за отстраняване на непълнотите или несъответствията, се счита, че няма подадено валидно заявление за подпомагане и неговото администриране се прекратява.

4.5. След **обобщаване** и обработване на приетите заявления, ДФЗ уведомява МЗХ. Когато сумата на заявените средства надхвърля размера на утвърдения бюджет по схемата, се определя коефициент на редукция на ставките, с който се преизчислява размера на помощта на всеки заявител.

4.6. ДФЗ взема решение за одобрение на заявлението или прави отказ.

4.7. ДФЗ предоставя информация на НАП за предстоящите плащания на земеделските стопани, бенефициери по схемата за подпомагане.

4.8. Помощта се изплаща по посочената IBAN сметка на земеделския стопанин.

5. Документи за предоставяне на помощта

5.1. Кандидатите прилагат следните документи:

а) заявление, генерирано от ИСАК, в което се декларира:

- ЕИК (за ЕТ и ЮЛ);
- IBAN сметка и BIC код на обслужващата банка;

б) решение на компетентния орган на управление на юридическото лице за кандидатстване по схемата (не се отнася за ЕТ).

в) пълномощно по образец (нотариално заверено), в случай на кандидатстване чрез упълномощено лице.

г) удостоверение за актуална банкова сметка, по която ще бъде преведена сумата.

5.2. Документи, издадени служебно в резултат на извършени проверки от отдели ПСМП.

а) извлечение/принт скрийн от регистър „Лоши вземания“ в ИСАК, удостоверяващо дали бенефициерът има изискуеми задължения към Фонда;

б) разпечатка/принт скрийн от проверка в Търговския регистър, удостоверяваща наличие или липса на открито производство за обявяване в несъстоятелност или обявени в несъстоятелност и проверка за производство по ликвидация (за ЮЛ и кооперациите);

5.3. Документи, предоставени служебно на ДФЗ:

5.3.1. Справка от Изпълнителния директор на БАБХ, съдържаща броя на наличните **пчелни семейства към 31.05.2025 г.** след приключен пролетен профилактичен преглед, отглеждани в животновъден обект по чл. 137 от Закона за ветеринарномедицинската дейност, както и собственик на пчелните семейства, идентифициран с единен граждански номер/единен идентификационен код.

5.3.2. Регистър на регистрираните към 09.06.2025 г. земеделски стопани по Наредба № 3/1999, предоставен от МЗХ.

6. Контрол

6.1. Отдел ПСМП извършва документална проверка за верността на информацията, предоставена от кандидата за подпомагане, както и за спазването на изискванията за допустимост на заявлението.

6.2. ДФЗ контролира общата стойност на изплатените помощи да не надхвърля левовата равностойност на 50 000 EUR на едно и също предприятие (в т.ч. при наличие на обстоятелства по преобразуване: сливане/придобиване/разделяне) за три години. Срокът от 3 години се оценява периодично. За всяко ново предоставяне на помощ *de minimis* се взема предвид общият размер на помощта *de minimis*, предоставена през предходните 3 години преди датата на предоставянето ѝ (съгласно §4 от преамбюла на Регламент (ЕС) 2024/3118) за изменение на Регламент 1408/2013 г. Помощта *de minimis* се смята за отпусната в момента, когато законовото право на получаване на помощта е предоставено на предприятието, съгласно приложимия правен режим, независимо от датата на плащане на помощта (съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) Регламент 1408/2013 г., изменен с 2024/3118). **В конкретния случай, помощта *de minimis* се счита за отпусната от датата на протокола за оторизация на плащанията.**

6.3. ДФЗ контролира преди извършване на плащането, дали кандидатите имат актуална регистрация по реда на Наредба № 3 от 1999 г. В случаите на отписване от страна на земеделските стопани, същите не подлежат на подпомагане по настоящата схема.

7. Срокове на помощта

7.1. Срок за подаване на заявленията за подпомагане в ОПСМП към ОД на ДФ „Земеделие“ – **от 19.08.2025 г. до 05.09.2025 г.**

7.2. Срок за отстраняване на открити непълноти или несъответствия по т. 4.4. от настоящите указания: **до 12.09.2025 г.**

7.3. Срок за изплащане на помощта: **до 30.09.2025 г.**

Допуска се изплащане на помощта и след срока, при възникнали казуси и обстоятелства, изискващи извършване на допълнително обследване на допустимостта за подпомагане на съответния бенефициер.

8. Отговорности

8.1. При деклариране на неверни данни и представяне на неистински документи, вземането на Фонда става изискуемо и земеделският стопанин възстановява получените средства, заедно със законната лихва от датата на получаването им.

8.2. Предоставените финансови средства по настоящата държавна помощ, имат характер на публично вземане. Принудително събиране на тези средства се осъществява от ДФЗ по реда на ЗПЗП, АПК и ДОПК.

9. Спазване на правилата за държавни помощи

9.1. Помощта, съгласно тази схема е вид държавна помощ, предоставена при условията на правото на Европейския съюз и националното законодателство.

9.2. В съответствие с чл. 10 от Закона за държавните помощи, ДФЗ е администратор по помощта, в частта по прилагането и предоставянето на помощта.

За МЗХ

Заместник-министър: (П)

Иван Капитанов

За ДФ ”Земеделие”

Изпълнителен директор: (П)

Ива Иванова